

Hatósági ügy neve:	Gyermekgondozási díj
A hatáskörrel rendelkező szerv neve, postacím, ügyfélfogadási cím, elérhetőség és nyitvatartási idő	<p>A kérelem beadására: a jogosult szülő munkáltatója [egyéni vállalkozó: székhelye szerint illetékes regionális egészségbiztosítási pénztár] Ha a foglalkoztató jogutód nélkül megszűnt, a lakóhely szerint illetékes egészségbiztosítási pénztár</p> <p>Elbírálásra: a jogosult szülő munkáltatójánál működő kifizetőhely vagy ha az nincs, a munkáltató székhelye szerint illetékes regionális egészségbiztosítási pénztár</p> <p>Méltányossági alapú gyed: a kérelmező szülő foglalkoztatója szerint illetékes regionális egészségbiztosítási pénztár</p>
Eljáró szerv illetékességi területe	Munkáltatónál: az ott biztosított személyek gyed ügyei, egészségbiztosítási pénztár: régió
Ügyintézéshez szükséges dokumentumok	gyed igénylése
Ügymenet	
Eljárást megindító irat benyújtása	<p><u>Munkáltatónál</u> (ha a foglalkoztató jogutód nélkül megszűnt, a lakóhely szerint illetékes egészségbiztosítási pénztárnál)</p> <p><u>egyéni vállalkozónak</u>: székhelye szerint illetékes regionális egészségbiztosítási pénztárnál, nyomtatványon</p> <p><u>Méltányossági alapú gyed:</u> a kérelmező szülő foglalkoztatója szerint illetékes regionális egészségbiztosítási pénztárnál</p>
Eljárást megindító irat benyújtására nyitva álló határidő	Az igénybejelentés napjától visszamenőleg legfeljebb 6 hónapra lehet érvényesíteni a gyed iránti igényt
Az ügyben használt nyomtatványok listája	Lásd. nyomtatványok
tájékoztatás az ügyfelet megillető jogokról és az ügyfelet terhelő kötelezettségekről	
az ügyintézés határideje	<p>a kérelemnek az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező egészségbiztosítási pénztárhoz (kifizetőhelyhez) történő megérkezése napjától számított 22 munkanap</p> <p>Felhívjuk a figyelmet, hogy a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő nem számít be az ügyintézési határidőbe.</p> <p>A gyed-et az elbírálását követően, utólag kell folyósítani, ha az elbíráló a kifizetőhely volt, a bérfizetési napon, az egészségbiztosítási pénztárak pedig a tárgyhónapot követő hó 10. napjáig.</p>

Elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó tájékoztató a pénzbeli ellátások vonatkozásában

Elektronikus kapcsolattartás esetén a pénzbeli ellátásra vonatkozó igényérvényesítés során szükséges igazolásokat *papíralapú digitalizált dokumentumként* kell csatolni az elektronikus űrlaphoz, azzal, hogy a papíralapú digitalizált dokumentumon, az elektronizált űrlapon, illetve a papíralapú eredeti igazoláson lévő *adatok egyezőségéért az elektronikus kapcsolattartási mód igénybevételével beküldő fél felel.* Az igazolások eredeti példányát a kérelem benyújtásától számított öt évig meg kell őrizni, a megőrzési kötelezettség megszegése esetén 10.000 Ft-tól 100.000 Ft-ig terjedő összegű mulasztási bírságot szabhat ki az egészségbiztosító.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az elektronikus kapcsolattartás választása esetén sem lehet papíralapú digitalizált dokumentumként az elektronikus űrlaphoz csatolni a „Jövedelemigazolás az egészségbiztosítási ellátás megállapításához” és az "Igazolvány a biztosítási jogviszonyról és az egészségbiztosítási ellátásokról" elnevezésű nyomtatványokat.

A méltányossági kérelemmel kapcsolatos eljárás során az elektronikus kapcsolattartást a jogszabály kizárja.

Tisztelt Ügyfelünk! Az elektronikus kapcsolattartás további részletes feltételeiről, az elektronikus kapcsolattartás technikai szabályairól és az üzemzavarról, illetve az ügyfélkapu létesítéséről szóló tájékoztató az oep.hu honlapunk nyitó oldalán, a nyomtatványok menüpont e-nyomtatványok almenüjére kattintva található meg.

Gyermekgondozási díj (gyed)

A gyermekgondozási díj a gyermekvállalás támogatására nyújtott pénzbeli ellátás. Az egészségbiztosítás ellátásai keretében, 2000. január 1-jétől ismételten gyermekgondozási díj (gyed) folyósításával pótolható a gyermeket otthon gondozó, nevelő – biztosítási jogviszonnyal és egyéb, itt ismertetett jogosultsági feltételekkel rendelkező – szülő jövedelem kiesése. A gyermekgondozási díj nem szociális juttatás, a kötelező egészségbiztosítás keretében, kizárólag a biztosítottaknak járó, jövedelemarányos pénzbeli ellátás, és külön felhívjuk a figyelmet, hogy nem azonos a hétköznapi szóhasználatban gyakran keveredő, alanyi jogon igénybe vehető gyermekgondozási segély (gyes) elnevezésű ellátással.

[Ki jogosult a gyed-re?](#)

[A gyed jogosultság időtartama](#)

[A gyed összege](#)

[A gyed igénylése](#)

[A gyed folyósítása](#)

[Jogorvoslat](#)

[Méltányosság](#)

Ki jogosult a gyed-re?

A 2010 május 1-jét követően született gyermekekre tekintettel igénybe vehető gyed jogosultsági feltételeként szükséges előzetes biztosítási idő – főszabály szerint – 365 napra emelkedett. Ez alapján gyermekgondozási díjra jogosult:

- a biztosított, gyermeket szülő **anya**, ha a szülést megelőzően **két éven belül 365 napon át biztosított** volt,
- a biztosított **szülő**, ha a gyermekgondozási díj igénylését megelőzően **két éven belül 365 napon át biztosított volt**,

- a terhességi-gyermekágyi segélyben részesült anya, akinek a biztosítási jogviszonya a terhességi-gyermekágyi segély igénybevételének időtartama alatt szűnt meg feltéve, hogy a terhességi-gyermekágyi segélyre való jogosultsága a biztosítási jogviszony fennállta alatt keletkezett és **születést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt**,

azzal, hogy valamennyi esetben további feltétel, hogy a gyermekgondozási díjat kérelmező személy **a gyermeket saját háztartásában nevelje**.

A korábbi szabályokat [a 2010. április 30-án hatályos szabályt](#) kell azonban alkalmazni a 2010. május 1-jén már folyamatban levő ügyekben (a már benyújtott kérelmekre) és a 2010. május 1-je előtt született gyermekekre tekintettel igényelt ellátásra akkor is, ha a kérelmet 2010. május 1-jét követően nyújtják be az egészségbiztosítóhoz.

Aki munkaviszonyban, közalkalmazotti, köztisztviselői jogviszonyban áll, annak a gyermekgondozási díj időtartamára a munkáltatójától fizetés nélküli szabadságot kell kérni.

A bedolgozó részére gyermekgondozási díjat nem lehet folyósítani addig, amíg a feldolgozásra átvett anyagot vissza nem adta.

A jogosultság fennállása vizsgálatánál szülőnek kell tekinteni:

- a vér szerinti és az örökbefogadó szülőt, továbbá a szülővel együtt élő házastársat, bejegyzett élettársat,
- azt a személyt, aki a saját háztartásában élő gyermeket örökbe kívánja fogadni és az erre irányuló eljárás már folyamatban van,
- a gyámot.

A jogosultsághoz szükséges előzetes 365 napi biztosítási idő számítása

Rendkívül fontos az a kedvező szabály, miszerint a gyermekgondozási díjra jogosultsághoz szükséges előzetes 365 napi biztosítási időnek **nem kell folyamatosnak lennie**.

A jogosultsághoz szükséges előzetes 365 napi biztosítási időbe be kell számítani:

- a biztosítás megszűnését követő táppénz, baleseti táppénz folyósításának idejét,
- a közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideig folytatott tanulmányok idejéből 180 napot,
- a rehabilitációs járadék folyósításának idejét.

A jogosultsági feltételek fennállása esetén sem jár a szülőnek a gyermekgondozási díj,

- ha bármilyen jogviszonyban díjazás – kivéve a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazást – ellenében **munkát végez**, vagy hatósági engedélyhez kötött keresőtevékenységét személyesen folytatja, vagy
- ha munkavégzés nélkül is **megkapja teljes keresetét**, vagy
- ha **egyéb rendszeres pénzellátásban részesül** (rendszeres pénzellátás: táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj, nyugdíjszerű ellátás, baleseti táppénz, hadi-és nemzeti gondozottak pénzellátása, gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás, időskorúak járadéka, álláskeresési támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, stb.). Nem vonatkozik ez a kizáró ok arra, aki álláskeresési járadékot vagy álláskeresési segélyt, illetve aki vállalkozói- vagy munkanélküli járadékot, vagy álláskeresést ösztönző juttatást kap.

- ha a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben (**bölcsődében**, családi napköziben, házi gyermekfelügyeletbe) **helyezték el**, kivéve a rehabilitációs, habilitációs foglalkozást nyújtó intézményi elhelyezést,
- ha a gyermeket ideiglenes hatállyal a **jogosult háztartásából elhelyezték**, átmeneti vagy tartós nevelésbe vették, továbbá 30 napot meghaladó időtartamra bentlakásos szociális intézményben helyezték el,
- a jogosult előzetes letartóztatásban van, vagy **szabadságvesztés**, elzárás büntetését tölti.

Aki a gyermek gondozása ellenére a keresetét részben megkapja, annak csak az elmaradt keresete után jár a gyed.

A gyed-re jogosult szülő körülményeiben bekövetkezett olyan változásokat, amelyek következtében e felsorolás szerint már nem lenne jogosult az ellátásra, a változást követő 5 napon belül a gyermekgondozási díjban részesülő személynek be kell jelenteni a folyósító szervhez.

Választás a különböző pénzbeli ellátások közt

Abban az esetben, ha a szülő ugyanazon biztosítási jogviszony alapján egyidejűleg táppénzre/baleseti táppénzre és terhességi-gyermekágyi segélyre/gyedre is jogosult lenne, akkor csak az egyik – saját választása szerinti – ellátást veheti igénybe. Ha a szülő ezen ellátások folyósítása idején újabb ellátásra válik jogosulttá, vagy eredeti választásától eltérően más ellátást kíván igénybe venni, akkor az új ellátást az új kérelem írásban történő bejelentésének napjától, a korábbi ellátás folyósításának beszüntetésével lehet megállapítani és folyósítani.

Ha a szülő egyidejűleg gyermekgondozási segélyre/gyermeknevelési támogatásra és táppénzre/gyedre/terhességi-gyermekágyi segélyre/baleseti táppénzre is jogosult lenne, választása szerint csak az egyik ellátást veheti igénybe.

Ha a választott, új ellátás a gyed, akkor a kérelmet a munkáltatónál, ha a választott új ellátás a gyes/gyet, akkor azt a Magyar Államkincstár Területi Igazgatóságánál kell bejelenteni, az addig folyósított ellátás beszüntetésére vonatkozó kérelemmel együtt.

Ha a szülők a közös háztartásban élő gyermek(ek) után egyidejűleg mindketten jogosultak lennének az egészségbiztosítási ellátásokra, akkor is – a szülők választása szerint – csak egy jogcímen és csak az egyik szülő részére lehet megállapítani az ellátást.

Választás egyes ellátások közt/a választás napjának meghatározása

A táppénz, a baleseti táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozási segély, valamint a gyermeknevelési támogatás folyósítása alatt ezen ellátások között – a jogosultsági feltételek fennállta esetén – az ellátásra jogosult személy választhat.

Ezen ellátások közti választás esetén **a választott (új) ellátás iránti kérelmet az újonnan választott ellátásra illetékes – egészségbiztosító (táppénz, tgys, gyed) vagy az államkincstár (gyet, gyes) – szervéhez kell benyújtani a folyósítás alatt álló (rég) ellátás beszüntetésére vonatkozó kérelemmel együtt.** Ha a beszüntetni kért ellátás és a választott új ellátásra más-más szerv illetékes, a régi ellátás beszüntetésére vonatkozó kérelmet az arra illetékes szervhez továbbítja a hatóság.

Tehát, ha a választott, új ellátás a gyed/tgys, akkor a kérelmet a munkáltatónál (egészségbiztosítónál), ha a választott új igény a gyes/gyet, akkor azt a Magyar Államkincstár Területi Igazgatóságánál kell benyújtani, az addig folyósított ellátás beszüntetésére vonatkozó kérelemmel együtt.

A választott újabb ellátást a választás napjától – a korábban folyósított ellátás folyósításának megszűntetésével – lehet megállapítani és folyósítani. **A választás napjának a választott (új) ellátás**

íránti kérelemnek ezen új ellátás folyósítására illetékes szervhez való írásbeli benyújtásának napját kell tekinteni.

Az egyes ellátások közti választás esetén a választás napjának meghatározása

Felhívjuk a figyelmet, hogy abban az esetben, ha az ellátás igénylése két ellátás közti választással történik – ideértve az esetleges késedelmes választás esetét is – csak az alábbiak szerint meghatározott választás napjától (azaz a kérelem írásbeli benyújtásának napjától) folyósítják az újabb ellátást, tehát erre az esetben az az általános szabály, hogy pl. a tgys/gyed visszamenőleg hat hónapra érvényesíthető nem vonatkozik. Ennek a szabálynak az a célja, hogy a kettős kifizetést kizárják.

A választás napjának meghatározására a következő esetek lehetségesek:

1. Ha valaki a gyermeknevelési támogatás (gyet, gyes) folyósítása alatt társadalombiztosítási ellátásra (tgys, gyed) kíván áttérni, de először a lemondó nyilatkozatát nyújtja be a Kincstári Igazgatósághoz, és csak ezt követően érkezik a tb ellátás iránti kérelem a foglalkoztatójához vagy a REP-hez, akkor a Kincstárhoz érkezett lemondó nyilatkozat átadásának (személyes benyújtás vagy postára adás) napja lesz a társadalombiztosítási ellátás igénylésének, (választásának) napja is.

Pl.: Aki 2009. november 29. napján a Kincstárnak címezve postára adja a nyilatkozatát arról, hogy a gyes folyósítását kéri megszüntetni, mert újabb babája született, és ezért a számára kedvezőbb terhességi gyermekágyi segélyt kívánja igénybe venni, azonban a terhességi gyermekágyi segélyre vonatkozó kérelme csak 2010. január 2.-án érkezik meg az egészségbiztosítóhoz, a tgys-re vonatkozó választása napjának 2009. november 29. napját kell tekinteni, vagyis a gyermekgondozási segély folyósítását 2009. november 29. napjától meg kell szüntetni, mert az igénylő 2009. november 29. napjától terhességi gyermekágyi segélyre jogosult.

2. Ha valaki a társadalombiztosítási ellátás (táppénz, gyed, tgys) folyósítása alatt a Kincstárhoz tartozó gyermekgondozási támogatásra (gyes, gyet) kíván áttérni, de először a tb ellátásról lemondó nyilatkozatát nyújtja be a foglalkoztatójához, vagy az egészségbiztosítóhoz, és csak ezt követően jelzi a Kincstárnál, hogy a gyermekgondozási támogatást (gyes, gyet) szeretné igénybe venni, akkor a tb ellátás lemondásáról a foglalkoztatóhoz (REP-hez) érkezett lemondó nyilatkozat átadásának (személyes benyújtás vagy postára adás) napja lesz a gyermekgondozási támogatás igénylésének (választásának) a napja is.

Pl.: Aki 2009. november 29. napján postára adott nyilatkozatával kérte a REP-től a gyed folyósításának megszüntetését, mert a gyermeke másfél éves és visszamegy dolgozni (a gyed helyett gyes-re térne át), azonban a gyes-re vonatkozó kérelme csak 2010. január 2.-án érkezett a Kincstárhoz, akkor a választás napjának ebben az esetben 2009. november 29. napja minősül, azaz a gyed folyósítását 2009. november 29. napjától fogják megszüntetni, mert 2009. november 29. napjától gyes-re jogosult a kérelmező.

3. Aki azonos időpontban tesz nyilatkozatot a régi ellátása megszüntetésére és egyben a választott ellátás megállapítására is, akkor természetesen a választás napja e kérelme átadásának (személyes benyújtás vagy postára adás) napja lesz a választás napja.

Pl.: Aki 2009. november 29. napján személyesen kérte a Kincstárnál a gyes megszüntetését, mert másik babája született, és a számára kedvezőbb terhességi gyermekágyi segélyt kívánta igénybe venni, és a terhességi gyermekágyi segély iránti kérelme 2009. november 29.-én beérkezett az egészségbiztosítóhoz is, akkor a választás napja 2009. november 29. napja, tehát a gyes 2009. november 29. napjától megszüntetik (erre a napra gyes már nem jár), mert 2009. november 29. napjától az anyuka terhességi gyermekágyi segélyre jogosult.

A gyermekgondozási díjra jogosultság időtartama

A gyermekgondozási díj legkorábban a [terhességi-gyermekágyi segély](#), illetőleg az annak megfelelő [időtartam](#) lejártát követő naptól

- a gyermeket szülő anya által igénybevett gyed esetében a szülést
- a szülő anyától eltérő más jogosultak által igénybevett gyed esetén a jogosultság kezdetét megelőző 2 éven belül megszerzett biztosításban töltött napoknak megfelelő időtartamra, de legfeljebb a **gyermek 2. életévének betöltéséig jár.**

A gyermek második életévének betöltéséig a gyed akkor is jár, ha az ellátás igénybevételét időközben – pl. átmeneti munkába állás miatt – megszakítják, felhívjuk azonban a figyelmet, hogy az ellátás megszakítása a már megállapított gyed összegét nem érinti.

Ha a gyermeket szülő nő (örökbe fogadni szándékozó nő) meghal, vagy a gyermek nem az ő háztartásában nevelkedik, úgy a gyermekgondozási díj az arra jogosult személynek (például az apának) a terhességi-gyermekágyi segélyre jogosító időtartamra, illetőleg annak fennmaradó részére is jár.

A gyermekgondozási díj összegének megállapítása

Az 1 és 2 forintos címletű érmék bevonása következtében a gyed összegét – ha az nem 5 forintra vagy annak egész számú többszörösére végződik – 2008. március 1-jétől a legközelebbi **0 vagy 5 forintra végződő összegre történő felfelé kerekítéssel folyósítja az egészségbiztosító.**

A gyed alapjául szolgáló jövedelem meghatározása

A gyermekgondozási díj alapjául szolgáló naptári napi átlagkeresetet a táppénzre vonatkozó rendelkezések szerint kell megállapítani.

A gyermekgondozási díj összegének megállapításánál csak azokat a jövedelmeket lehet figyelembe venni, amelyek után a biztosítottnak pénzügyi egészségbiztosítási járulékot kell fizetnie.

A gyed alapjául szolgáló jövedelem meghatározása, ha

- a szülőnek a gyed kezdőnapját közvetlenül **megelőző naptári évben van 180 napi jövedelme**

Ha a gyed jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző naptári évben a szülőnek volt 180 naptári napi jövedelme, akkor a gyed-et a gyed jogosultság kezdő napját közvetlenül ***megelőző naptári évben elért jövedelem*** alapján kell megállapítani.

- a szülőnek a gyed kezdőnapját közvetlenül **megelőző naptári évben nincs 180 napi jövedelme**

Ha a gyed-re jogosult szülőnek a gyed jogosultság kezdőnapját közvetlenül megelőző évben nem volt 180 naptári napi jövedelme, akkor a gyedre való jogosultság ***kezdő napját megelőző naptól visszafelé – maximum a jogosultság kezdőnapját megelőző naptári év első napjáig – számított 180 naptári napi jövedelemből*** kell a gyed összegét kiszámítani, ha a biztosítási idő folyamatos. Ha a biztosítás megszakadt, a megszakítást megelőző jövedelmet nem veszik figyelembe a számításnál.

- a szülőnek a gyed kezdőnapját közvetlenül megelőzően **nincs 180 napi jövedelme**

Ha a szülőnek a gyed-re jogosultság kezdőnapját megelőző évben, illetve azt közvetlenül megelőzően sincs 180 naptári napi jövedelme, akkor a jogosultság kezdő napján érvényes ***minimálbér*** lesz a gyed

alapja (ha a gyed-re való jogosultság kezdőnapján fennálló szerződés szerinti vagy a tényleges jövedelem a minimálbért nem éri el, az a szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni, szerződés hiányában pedig a **ténylegesen elért naptári napi jövedelemből** számítják a gyed-et).

E szabály alól kivétel az, akinek azért nem volt meg a 180 napi keresete, mert táppénzben, terhességi-gyermekágyi segélyben vagy gyed-ben részesült.

- a szülő a gyed-re jogosultság kezdőnapját megelőző évben, illetve azt közvetlenül megelőzően **táppénzben, terhességi-gyermekágyi segélyben vagy gyermekgondozási díjban részesült, és ezért nincs meg a 180 naptári napi keresete.**

Ha a szülőnek az irányadó időszakban [a gyed-re jogosultság kezdőnapját megelőző évben, illetve azt közvetlenül megelőzően] azért nem volt 180 naptári napi keresete, mert táppénzben, terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban részesült, a táppénz összegét **a korábban folyósított ellátás alapját képező összeg** figyelembevételével kell megállapítani, feltéve, hogy ez kedvezőbb, mint a minimálbér.

A kifizetőhely vagy az egészségbiztosító kérelemre tájékoztatást nyújt a megállapított ellátás összegének kiszámítása során figyelembe vett adatokról.

Munkahely változtatás hatása a gyed összegére

A gyermekgondozási díj összege akkor sem változik, ha a szülő munkahelyet változtat és az új munkáltatójánál ugyanazon gyermek után ismételten gyermekgondozási díjat kér.

A gyermekgondozási díj mértéke

A gyermekgondozási díj a figyelembe vehető jövedelem naptári napi átlagának 70 %-a, azzal, hogy a **gyed maximálisan megállapítható** összege igazodik a mindenkor minimálbérhez, a gyed legfeljebb havonta a mindenkor minimálbér kétszeresének 70 százaléka lehet. Ennek megfelelően a **gyermekgondozási díj 2010. évi felső határa havi bruttó 102.900 Ft.**

A gyermekgondozási díj összegéből az adókedvezmények figyelembevételével a személyi jövedelemadó-előleget, a biztosítottat terhelő nyugdíjjárulékot, magánnyugdíjpénztári tag esetén a magánnyugdíjpénztári tagdíjat a folyósító levonja.

A maximális összegben megállapított gyermekgondozási díjak összegét minden évben január 15-éig az azt folyósító szerv – külön kérelem nélkül – felülvizsgálja, és a január 1-jei időponttól a tárgyévre érvényes felső határ figyelembevételével a módosított összeget folyósítja.

Gyed ugyanazon gyermek után, ugyanazon személy részére

Ha a gyermekgondozási díjat ugyanazon gyermek után és ugyanazon személy részére ismételten meg kell állapítani, a díj összege azonos lesz az első ízben megállapított díj összegével, azzal, hogy ha a gyermekgondozási díj összege eredetileg a felső határral megegyező összeg volt, akkor értelemszerűen a tárgyévre érvényes összeghatár szerint módosul.

A gyed igénylése

A gyed kérelem benyújtása

A gyed iránti kérelmet írásban „Igénybejelentés gyermekgondozási díjra” elnevezésű nyomtatványon 2 példányban a foglalkoztatónál kell bejelenteni. A gyed iránti kérelmet abban az esetben is a foglalkoztatóhoz kell benyújtani, ha az anya a biztosítás megszűnését követően igényel gyermekgondozási díjat. A biztosítás megszűnését követően benyújtott (ún. passzív) gyed kérelemhez

a korábban átvett „Igazolvány a biztosítási jogviszonyról és az egészségbiztosítási ellátásokról” elnevezésű nyomtatványt is mellékelni kell.

A foglalkoztató a kérelem beérkezését és az igazolások átvételét (beérkezését) hitelt érdemlő módon köteles igazolni.

Egyéni vállalkozó a telephelye szerint illetékes regionális egészségbiztosítási pénztárnál nyújthatja be kérelmét, szintén az „Igénybejelentés gyermekgondozási díjra” elnevezésű nyomtatványon

Az igénybejelentés napja

Ha a kérelmet szóban terjesztették elő, akkor az igénybejelentés napja az a nap, amikor a kérelmet benyújtották, illetve átvették. Ha a kérelmet posta útján terjesztették elő, az igénybejelentés napjának a kérelem postára adásának igazolt napját kell tekinteni. A foglalkoztató a kérelem beérkezését és az igazolások átvételét (beérkezését) hitelt érdemlő módon köteles igazolni.

A kérelemhez csatolni kell:

A gyermekgondozási díj iránti kérelem benyújtásakor az „Igénybejelentés gyermekgondozási díjhoz” elnevezésű nyomtatvánnyal együtt a következő **igazolások** is be kell nyújtani, illetve be kell mutatni:

- A gyermek személyazonosító igazolványát vagy ennek hiányában a születési anyakönyvi kivonatát kell bemutatni. Ha a kérelemhez egyik okiratot sem mutatja be a szülő, akkor az egészségbiztosító az adatokat nyilvántartó hatóságot megkeresi a kérelem elbírálása érdekében.
- örökbefogadás esetén az örökbefogadásról szóló gyámhatósági határozatot, a gyermeket örökbe fogadási szándékkal gondozó személy esetén az örökbe fogadási eljárás megindításáról szóló igazolást,
- gyám esetén gyámkirendelésről szóló határozat,
- magánnyugdíjpénztár tag esetén a záradékkal ellátott magánnyugdíjpénztári belépési nyilatkozatot,
- A biztosítás megszűnését követően benyújtott (ún. passzív) gyed kérelemhez a korábban átvett „Igazolvány a biztosítási jogviszonyról és az egészségbiztosítási ellátásokról” elnevezésű nyomtatványt is mellékelni kell,
- Irányadó időszak jövedelmét igazoló jövedelemigazolást, szükség szerint.

A Munka Törvénykönyve szerint a munkavállalót – a gyermek 3. életévének betöltéséig a gyermek gondozása céljából – fizetés nélküli szabadság illeti meg, amely engedélyezését a munkáltató a „foglalkoztatói igazoláson” igazolja.

A gyermekgondozási díjat az igénybejelentés napjától visszamenőleg legfeljebb 6 hónapra lehet kérelmezni, azaz az ellátást legkorábban az igénybejelentés napját megelőző 6. hónap első napjától lehet megállapítani.

Felhívjuk a figyelmet, hogy abban az esetben, ha a gyed igénylése két ellátás közti választással történik – ideértve az esetleges késedelmes választás esetét is – csak a [választás napjától](#) (azaz a kérelem írásbeli benyújtásának napjától) folyósítják az újabb ellátást, tehát erre az esetre az az általános szabály, hogy pl. a gyed visszamenőleg hat hónapra érvényesíthető nem vonatkozik. Ennek a szabálynak az a célja, hogy a kettős kifizetést kizárják.

A gyermekgondozási díj kérelem elbírálása, az ellátás folyósítása

A gyermekgondozási díj iránti kérelmet

- a társadalombiztosítási kifizetőhellyel rendelkező munkáltató esetében a kifizetőhely, [a Magyar Államkincstár Területi Igazgatóságához tartozó munkáltatói kör esetén a Magyar Államkincstár,]

- egyéb esetben a foglalkoztató székhelye, telephelye szerint illetékes egészségbiztosítási pénztár bírálja el és folyósítja.

Aki egyidejűleg fennálló, több biztosítással járó jogviszonyból igényel gyed-et, akkor annak a munkáltatónak kell elbírálni a kérelmet és folyósítani az ellátást, ahol társadalombiztosítási kifizetőhely működik. Ha egyidejűleg több társadalombiztosítási kifizetőhellyel rendelkező foglalkoztatónál van a szülőnek gyed-re jogosító jogviszonya, akkor annak a kifizetőhelynek kell elbírálni a gyed kérelmet, ahol a biztosítási jogviszony előbb kezdődött. Ha a több biztosítási jogviszony ugyanazon a napon kezdődött, a kérelmet annak a munkáltatónak a kifizetőhelye bírálja el, ahol a szülő szerződése szerinti jövedelme magasabb.

A gyermekgondozási díjat havonta utólag kell folyósítani, kifizetőhely esetén a bérfizetési napon, az egészségbiztosítási pénztárak pedig a tárgyhónapot követő hó 10. napjáig teljesítik azt, az igénylő kérelme szerint postai úton vagy bankszámlára átutalással.

A határidő lejártát követően kifizetett ellátások esetén a késedelembe esett egészségbiztosítási pénztár kamatot köteles fizetni a gyedre jogosult részére (nem kell megfizetni a kamatot, ha a kamat összege nem haladja meg az 1000 Ft-ot). A késedelemre fizetett kamat mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

Bejelentési kötelezettség

Az ellátásban részesülő szülő köteles minden olyan adatot vagy tényt bejelenteni az egészségbiztosítónak, amely az ellátásra jogosultságát vagy ellátása folyósítását érinti.

A bejelentési kötelezettség elmulasztása esetén 10.000 Ft-tól 100.000 Ft-ig terjedő összegű – az elkövetett mulasztással arányos – mulasztási bírságot szabhat ki az egészségbiztosító.

Amennyiben az ellátásra jogosult körülményeiben olyan változás következik be, amely alapján már nem járna az ellátás, azt 5 munkanapon belül kell bejelenteni az ellátást folyósító kifizetőhelynek, vagy egészségbiztosítási pénztárnak.

Jogorvoslat

A jogorvoslat, mint az eljáró szerv tévedésének kijavítására hivatott alkotmányos alapjog érvényesítésére természetesen a gyermekgondozási díj megállapítására irányuló eljárás során is lehetőség van.

A fellebbezés olyan nyilatkozat, amelyben a fellebbezésre jogosult személy a közigazgatási határozatban foglaltakat vitatja, azt sérelmesnek tartja, ezért annak megváltoztatását kéri.

A jogorvoslati kérelmek benyújtásáért nem kell illetéket fizetni, mert a társadalombiztosítási ellátás biztosított általi igénybevételeivel kapcsolatos valamennyi eljárás illeték és költség mentes.

[Fellebbezés](#)

[Bírósági felülvizsgálat](#)

[A határozat módosítása, visszavonása](#)

Méltányosság

Abban az esetben, ha a biztosítottnak minősülő szülő nem rendelkezik a gyed folyósításához szükséges biztosítási idővel, a társadalmi szolidaritás elve alapján az egészségbiztosítónak lehetősége van arra, hogy meghatározott jogszabályi és költségvetési keretek között méltányosságot gyakorolva, az általános szabályoktól eltérően megállapítsa a gyed-re való jogosultságot annak is, aki arra nem lenne jogosult. Az egészségbiztosító e jogköre arra az esetre vonatkozik, ha a biztosítottnak minősülő szülő gyed ellátásra való jogosultsághoz szükséges biztosítási idővel nem rendelkezik.

A méltányosságból megállapítható gyed folyósításának *idejét és összegét* az egészségbiztosító az általános szabályoktól eltérően is meghatározhatja, *de a méltányosságból megállapított ellátás alapja nem lehet magasabb a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbérnél*. Ha azonban a biztosított szerződés szerinti vagy tényleges jövedelme a minimálbért nem éri el, a szerződés szerinti/tényleges jövedelmet kell figyelembe venni.

A pénzbeli ellátás méltányosságon alapuló engedélyezése során figyelembe kell venni a kérelmező egyéb körülményeit is, pl. azt, hogy az anyagi, jövedelmi viszonyai indokoltá teszik-e az általános szabályoktól eltérő méltányosság gyakorlását.

A méltányossági kérelem

A gyed méltányosságon alapuló engedélyezése iránti kérelmet a szülő foglalkoztatója szerint illetékes regionális egészségbiztosítási pénztárhoz kell benyújtani írásban, akkor is, ha a munkáltatónál van kifizetőhely. Az elektronikus kapcsolattartást a méltányossági kérelem vonatkozásában a jogszabály kizárja.

A kérelemnek tartalmaznia kell:

- a közös háztartásban lakók számát,
- nyilatkozatot a kérelmező és a vele együtt élők jövedelmi helyzetéről.

A méltányosságból engedélyezett pénzellátás összegéről és folyósításáról a regionális egészségbiztosítási pénztár értesíti a kérelmezőt. A méltányossági ellátást kizárólag a regionális egészségbiztosítási pénztár folyósíthatja, még akkor is, ha a kérelmező munkahelye kifizetőhely.

A méltányosságból megállapított ellátás újabb jogokat és kötelezettségeket nem keletkeztet, ezért ha pl. a biztosított részére a terhességi-gyermekágyi segély folyósítását engedélyezték, ez nem jelenti azt, hogy a kérelmező a gyermekgondozási díjat is kap.

A regionális egészségbiztosítási pénztár méltányossági jogkörében hozott határozata ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat bírósági felülvizsgálatát pedig kizárólag semmisségére hivatkozva [a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 121. §] lehet kérni.

Nyomtatványok:

- [Igénybejelentés táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj, baleseti táppénz igényléséhez \(IB. 20. r.sz.\)](#)
- [Igénybejelentés gyermekgondozási díjra \(GYED 1\)](#)
- [Pótlap gyermekgondozási díj megállapításához \(PL. 30/gyed. r. sz.\)](#)
- [Foglalkoztatói igazolás \(Fl. 10. r.sz.\)](#)
- [Pótlap a „Foglalkoztatói igazoláshoz”](#)
- [Igazolvány a biztosítási jogviszonyról és az egészségbiztosítási ellátásokról](#)
- [Jövedelemigazolás egészségbiztosítási ellátás megállapításához](#)
- [Folytatólagos igazolvány kérő lap \(GYED 4\)](#)

JOGSZABÁLYOK:

- [1997. évi LXXXIII. törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól érintett szakaszok:](#)
[2. § \(2\), 5/A. §, 5/B. § ab\) h\)–i\), 6. § \(1\), 38/B. § 39–39/A. §, 42/A.–42/D. §, 50. §, 61–63. §, 66. § \(1\)–\(6\), 68/A. § \(2\), 69. §, 70. § \(1\) a\) és \(2\)–\(3\), 71. § \(2\)–\(4\), 72. § 74–77. § 80. §](#)

- **217/1997. (XII 1.) kormányrendelet a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról**
érintett szakaszok:
1. §, 26–26/C. §, 31/A. §, 31/D–31/E. § 37–38. §, 39–39/A.§, 41–42/A. §, 48.§ 49. § (6), 49/B. §
- **1997. évi LXXX. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről**
fontosabb, vonatkozó szakaszok: 2. § (3), 4. § a)-d) j)–l) r)-s), 5–11. §, 14. § (1)–(2), 16. § (1); 26. § (1) (4)–(5)
- **1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról**
érintett szakaszok: 20. § – 20/A. §
- **1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről**
érintett szakasz: 138. § (5)
- **295/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról**
érintett szakasz: 2. § (1) link: magyarorszag.hu/jogszabalykeresojje
- **2008. évi IV. törvény az 1 és 2 forintos címletű érmék bevonása következtében szükséges kerekítés szabályairól a társadalombiztosítási és szociális ellátások megállapítása során, továbbá a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosításáról**
érintett szakasz: 1. §
- **2008. évi III. törvény az 1 és 2 forintos címletű érmék bevonása következtében szükséges kerekítés szabályairól**
érintett szakasz: 4. §
- **2009. évi XXIX. törvény a bejegyzett élettársi kapcsolatáról, az ezzel összefüggő, valamint az élettársi viszony igazolásának megkönnyítéséhez szükséges egyes törvények módosításáról 3. § (1) b)**
- **2009. évi LXXIX. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint egyes szociális tárgyú törvények módosításáról**
érintett szakasz: 51. § (6)–(7)